

Nr 42.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete, m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 8 maj 1948 dagtecknad proposition, nr 235, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) Lag

angående ändring i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete.

Härigenom förordnas, att 3, 6, 7, 9, 10, 11, 14 och 21 §§ lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

3 §.

Konungen äger — — — enligt lagen.

Konungen äger ock meddela de från bestämmelserna i denna lag avvikande föreskrifter, som finnas böra gälla i anledning därav att arbetare, som icke användas till arbete för statens räkning, på grund av sin anställning äro tillförsäkrade pensioner av statsmedel vid arbetsoförmåga i följd av olycksfall i arbetet eller andra mot ersättningar enligt lagen svärande förmåner, som helt eller delvis bekostas av staten.

6 §.

1 mom. Har arbetare skadats till följd av olycksfall i arbetet, skall på grund av försäkringen i ersättning tillhandahållas honom erforderlig läkarvård jämte läkemedel och andra till arbetsförmågans höjande eller eljest till lindrande av menliga följder av olycksfallet nödiga särskilda hjälpmedel, såsom kryckor, konstgjorda lemmar och glasögon. Kan läkarvård ej anskaffas utan oskäligen omgång eller kostnad, må i stället annan lämplig vård beredas den skadade.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 6 och 9 §§ SFS 1946: 350, betr. 7 och 10 §§ SFS 1941: 940, betr. 11 § SFS 1945: 191, betr. 14 § SFS 1926: 215 och betr. 21 § SFS 1941: 514.

Tillika gäldas erforderlig kostnad för läkarbetyg eller intyg, som avses i 21 § tredje stycket, ävensom för läkarbetyg, som eljest må erfordras för bestämmande av ersättning enligt denna lag eller för prövning huruvida ersättning bör utgå.

Erfordras, sedan av olycksfallet förorsakad sjukdom upphört, förnyelse av sådana särskilda hjälpmedel, som avses i första stycket, må, när skäl därtill prövas föreligga, i stället för nya hjälpmedel utgivas ersättning med ett årligt belopp, svarande mot den sannolika årliga kostnaden för förnyelsen, eller ett belopp för en gång, motsvarande sagda ersättnings kapitalvärde enligt gällande beräkningsgrunder.

2 mom. Har olycksfallet medfört sjukdom, som varat mer än två dagar efter dagen för olycksfallet, utgives från och med dagen efter sistnämnda dag *sjukpenning* så länge sjukdomen förorsakar förlust av arbetsförmågan eller nedsättning av denna med minst en fjärdedel. Vid förlust av arbetsförmågan utgives för varje dag hel sjukpenning, bestämd i förhållande till den skadades årliga arbetsförtjänst på sätt nedan angives, och vid nedsättning av arbetsförmågan sjukpenning med det lägre belopp för dag som svarar mot graden av nedsättningen.

Hel sjukpenning skall, där ej annat följer av vad i tredje stycket stadgas, utgå med belopp som framgår av följande tabell, därvid sjukpenning med familjetillägg utgår, om den skadade sammanlever med hustru eller om den skadade har hemmavarande barn eller adoptivbarn under sexton år:

Den årliga arbetsförtjänsten uppgår		Sjukpenningens belopp			
till (kronor)	men ej till (kronor)	utan familjetillägg		med familjetillägg	
		kronor	öre	kronor	öre
—	1 785	3	50	5	—
1 785	2 040	4	—	5	50
2 040	2 295	4	50	6	—
2 295	2 805	5	—	6	50
2 805	3 315	6	—	7	50
3 315	3 825	7	—	8	50
3 825	4 335	8	—	9	50
4 335	4 845	9	—	10	50
4 845	5 355	10	—	11	50
5 355	5 865	11	—	12	50
5 865	6 375	12	—	13	50
6 375	6 885	13	—	14	50
6 885	—	14	—	15	50

Uppgår den skadades årliga arbetsförtjänst ej till ettusensexhundra kronor, skall beloppet av hel sjukpenning för tiden till och med den månad, varunder den skadade fyller aderton år, och för tiden från och med månaden näst efter den, varunder han fyllt sextiosju år, nedsättas till tre kronor, om den skadades årliga arbetsförtjänst uppgår till minst ettusen-

tvåhundra kronor, och till två kronor, om den årliga arbetsförtjänsten understiger ettusentvåhundra kronor. Lag samma vare beträffande sjukpenning för annan tid än nyss nämnts, såvida den skadades arbetsförmåga vid olycksfallet var höggradigt nedsatt i följd av lyte, kronisk sjukdom eller annan varaktig omständighet.

3 mom. Har olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan eller nedsättning av denna med minst en tiondel, utgives *livränta* under tiden, utgörande för år räknat

- a) vid förlust av arbetsförmågan ett belopp motsvarande två tredjedelar av den skadades årliga arbetsförtjänst, beräknad på sätt i 9 § sägs, och
- b) vid nedsättning av arbetsförmågan den del av nyssnämnda belopp som svarar mot graden av nedsättningen.

Medför olycksfallet förlust av arbetsförmågan eller nedsättning av denna med minst tre tiondelar, förhöjes livränta för tiden från och med månaden näst efter den, varunder den skadade fyllt aderton år, till och med den månad, varunder den skadade fyller sextiosju år, till ett årligt belopp, motsvarande

- a) vid förlust av arbetsförmågan elva tolfjedelar av den skadades årliga arbetsförtjänst, beräknad på sätt i 9 § sägs, och
- b) vid nedsättning av arbetsförmågan ett mot graden av nedsättningen svarande belopp av sagda arbetsförtjänst, minskat med en tolfedel av denna.

Medför olycksfallet förlust av arbetsförmågan och tillika behov av särskild vård som ej avses i 1 mom., förhöjes livränta under den tid förhållandet varar med ett årligt belopp, bestämt med hänsyn till vårdbehovets omfattning, högst ettusenåttahundra kronor för år räknat (*vårdbidrag*); och må sådan förhöjning utgå jämte förhöjning enligt föregående stycke.

På därom av den skadade gjord ansökan må försäkringsrådet, när skäl därtill prövas föreligga, besluta att i stället för livränta eller del därav skall till den skadade utgivas ett kapital för en gång, till belopp motsvarande högst livräntans eller livräntedelens kapitalvärde enligt gällande beräkningsgrunder.

7 §.

Har olycksfallet — — — ersättning utgivas:

- a) begravningshjälp med femhundra kronor;
- b) livräntor till efterlevande, nämligen:
 - till änka eller änking, när äktenskapet slutits före olycksfallet, en livränta från dödsfallet, så länge livräntetagaren lever ogift, å ett årligt belopp motsvarande en tredjedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst;
 - till varje — — — arbetsförtjänsten; samt
 - till den — — — avlidnes arbetsförtjänst.

Där livräntor till efterlevande enligt nu angivna grunder skulle, för år räknat, tillsammans överstiga fem sjättedelar av den avlidnes årliga arbetsförtjänst, skola de, så länge anledningen härtill fortfar, nedsättas till sammanlagt detta belopp. Härvid skall iakttagas, att livräntor till efterlevande make och barn eller adoptivbarn skola utgå före livränta till föräldrar eller adoptivföräldrar samt att förstnämnda livräntor skola i den mån så erfordras nedsättas i förhållande till vad på varje livräntetagare belöper.

Livränta till — — — sexton år.

Till änka eller änkling, som uppbär livränta och före fyllda sextio år ingår nytt äktenskap, utgives ett kapital för en gång, motsvarande den avlidnes årliga arbetsförtjänst.

9 §.

Den årliga — — — vilket olycksfallet inträffat.

Har den skadade ej fyllt tjuuguett år, må vid bestämmande av livränta den årliga arbetsförtjänsten ej beräknas till lägre belopp än som motsvarar den arbetsförtjänst, som han med hänsyn till arten av sitt arbete vid tiden för olycksfallet skäligen kan antagas hava kommit att åtnjuta vid nämnda ålder, därest olycksfallet ej inträffat. Vad sålunda stadgats äger motsvarande tillämpning vid bestämmande av sjukpenning åt honom för tid efter utgången av den månad, varunder han fyllt tjuuguett år.

Utgöres avlöning — — — finnas tillämpliga.

Överstiger den årliga arbetsförtjänsten sjutusentvåhundra kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning. Understiger den årliga arbetsförtjänsten niohundra kronor, skall den beräknas till detta belopp.

10 §.

Försäkringsinrättning, i — — — sådan anstalt.

Har den skadade i anledning av olycksfallet intagits å sjukvårdsanstalt, äger försäkringsinrättningen att å sjukpenning för vårdtiden avdraga en krona 50 öre för dag, dock högst hälften av sjukpenningen.

Försäkringsinrättning äger — — — dylik anstalt.

11 §.

1 mom. Är arbetsgivaren — — — denna lag.

Såsom understöd, varom i första stycket sägs, skall ej anses pension, som tillförsäkrats den skadade på grund av viss levnadsålder och anställningstid eller eljest av annan anledning än den av olycksfallet förorsakade skadan. Pension, som utgår vid arbetsoförmåga i följd av olycksfallet eller till efterlevande, må ej anses såsom sådant understöd till högre belopp än som motsvarar tre fjärdedelar av den livränta, som, vårdbidrag till den skadade oräknat, tillkommer den skadade eller efterlevande. Till sådan framtida höjning av pensionen, som tillförsäkrats ersättningstagaren vid

ökning i levnadskostnaderna, skall hänsyn icke tagas vid avdrags bestämmande.

Avdrag må icke göras för folkpension och ej heller för understöd från sjömanshus eller annat dylikt, allenast för behövande avsett understöd.

Innehar eller — — — därtill föranledda.

Beredes den — — — finnas tillämpliga.

Finns i — — — äga rum.

2 mom. Har i anledning av olycksfallet erkänd sjukkasse till den skadade utgivit sjukpenning, som enligt kassans stadgar ej må utgå samtidigt med ersättning enligt denna lag, skall vid utgivande till den skadade av sjukpenning, som enligt denna lag tillkommer honom för samma tid, på begäran av kassan göras avdrag för vad kassan utgivit och det avdragna beloppet utbetalas till kassan.

14 §.

Begravningshjälp ävensom kapital enligt 6, 7 och 27 §§ utbetalas så fort ske kan samt sjukpenning för varje kalendervecka å veckans sista dag. Livränta utbetalas för varje månad, räknat från den dag rätten till livräntan inträtt, å månadens första dag, utan återbetalningsskyldighet för månad, under vilken rätten till livräntan upphört eller livräntan minskats. Sjukpenning och livränta må ock, med ersättningstagarens samtycke och utan återbetalningsskyldighet, utbetalas för längre betalningsterminer än ovan är sagt. Beträffande tiden för utbetalning av årlig ersättning enligt 6 § 1 mom. tredje stycket äger försäkringsinrättningen meddela sådana bestämmelser, som må anses lämpliga för vinnande av säkerhet att ersättningen användes för det därmed avsedda ändamålet. Uppkommer vid bestämmande av belopp som skall utbetalas bråktal av öre, utföres beloppet med närmast högre antal ören.

Har ersättningstagaren — — — utfående förverkad.

Angående sättet — — — förordnar Konungen.

21 §.

Där olycksfallet medfört eller skäligen kan antagas medföra påföljd, som föranleder ersättning enligt 6 § 2 eller 3 mom. eller 7 §, åligger det arbetsgivaren eller arbetsföreståndaren att, sedan han från den skadade eller eljest erhållit underrättelse om olycksfallet, ofördröjligen därom hos den försäkringsinrättning, i vilken den skadade enligt denna lag är försäkrad, göra skriftlig anmälan enligt formulär, som av riksförsäkringsanstalten fastställs.

Har olycksfallet medfört eller kan det skäligen antagas medföra påföljd, som föranleder ersättning allenast enligt 6 § 1 mom., skall skriftlig anmälan av arbetsgivaren eller arbetsföreståndaren göras hos försäkringsinrättningen i den ordning Konungen bestämmer.

Då anmälan — — — i häradsnämnden.
Polismyndigheten i — — — sådan nödig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1949; dock att vad i 6 § 3 mom. sista stycket stadgats skall, i stället för motsvarande föreskrift i äldre lag, tillämpas från och med den 1 juli 1948 samt att, i fråga om ersättning för tid efter den 30 juni 1948, vad i 11 § 2 mom. stadgats likaledes skall tillämpas från och med den 1 juli 1948. I övrigt skall ersättningsanspråk i anledning av olycksfall, som inträffat före den 1 januari 1949, bedömas enligt äldre lag.

2) L a g

angående ändring i lagen den 11 juni 1937 (nr 348) om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer.

Härigenom förordnas *dels* att 2 § lagen den 11 juni 1937 om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* att 3 § samma lag skall upphöra att gälla.¹

2 §.

Den skadades årliga arbetsförtjänst må icke beräknas till lägre belopp än tretusensexhundra kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1949 men äger icke tillämpning å olycksfall som inträffat före nämnda dag.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft fyra i anledning av densamma väckta motioner, nämligen
inom första kammaren
nr 399 av herrar *Lindblom* och *Petrén* samt
nr 400 av herr *Ekströmer* ävensom
inom andra kammaren
nr 562 av herr *Dahlgren m. fl.* och
nr 563 av herr *Staxäng m. fl.*

Därjämte har utskottet i samband med propositionen till behandling förehåft en inom riksdagens andra kammare före propositionens avlämnande väckt motion, nr 216, av herr *Dahlgren*, vilken motion hänvisats till lagutskott.

¹ Senaste lydelse av 2 och 3 §§, se SFS 1943:175.

I motionen II: 216, har hemställts, att »riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, att 6 § 1) b) första stycket får följande lydelse:

Under förutsättning att arbetsförmågan nedsatts med minst en fjärdedel, från och med dagen efter inträffat olycksfall och så länge sjukdomen varar: sjukpenning för varje dag, utgörande vid förlust av arbetsförmågan ett belopp, bestämt i förhållande till den skadades årliga arbetsförtjänst på sätt nedan angives (hel sjukpenning) och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som svarar mot nedsättningen; skolande hel sjukpenning utgå med belopp, som framgår av följande tabell:».

Det i motionen II: 216 berörda lagrummet motsvaras av 6 § 2 mom. (första stycket) i den genom propositionen föreslagna lagen angående ändring i olycksfallsförsäkringslagen.

I motionen I: 399 har hemställts, att »riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 235 måtte antaga densamma med följande tillägg till 124 § i allmänna försäkringslagen: Ersättningsbelopp, som utgå på grund av i denna handling angiven försäkring, må ej enbart eller tillsammans med sådant belopp, som utgår enligt lagarna om försäkring för olycksfall i arbete eller försäkring för vissa yrkessjukdomar, uppgå till högre belopp än den skadades eller sjukas beräknade inkomst av arbete, om skadan eller sjukdomen ej mellankommit.»

I motionerna I: 400 och II: 563, vilka äro likalydande, har föreslagits, att »riksdagen måtte vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 235 taga nödig hänsyn till risken för överförsäkring samt avslå förslaget till ändring av karenstiden».

I motionen II: 562 har hemställts, att »riksdagen måtte besluta ge bestämmelsen angående lagens ikraftträdande följande innehåll:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1949.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de genom propositionen framlagda lagförslagen, ävensom i fråga om de skäl, som motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till propositionen och motionerna.

Inledning.

Socialvårdskommittén har den 9 januari 1948 avgivit betänkande med förslag till vissa ändringar i olycksfallsförsäkringslagen. I betänkandet anför kommittén, att den kommittén åvilande översynen av olycksfallsförsäkringslagstiftningen kunde beräknas bli slutförd tidigast under andra halvåret 1948. Med hänsyn till pris- och löneutvecklingen har kommittén emellertid funnit angeläget att förbättringar av de nuvarande grunderna för ersättning vid olycksfall i arbete komme till stånd snarast möjligt. I föreva-

rande betänkande föreslås i enlighet härmed ändringar i olycksfallsförsäkringslagens ersättningsbestämmelser, varjämte kommittén framlagt förslag till vissa följdändringar i lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer. Ytterligare följdändringar ha behandlats i en av kommittén den 6 februari 1948 avgiven utredning med förslag till ändringar i 1927 års militärsättningsförordning m. fl. författningar.

I propositionen nr 235 behandlas kommitténs förslag till ändringar i olycksfallsförsäkringslagen och lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås i huvudsak följande ändringar i gällande olycksfallsförsäkringslagstiftning:

Maximibeloppet av den årliga arbetsförtjänsten höjes från 4 800 till 7 200 kronor; minimibeloppet höjes från 450 till 900 kronor.

Karenstiden för rätt till sjukpenning sänkes från tre till två dagar efter dagen för olycksfallet. Ny sjukpenningsskala införes, differentierad efter försörjningsbördasåttillvida, att beloppet av hel sjukpenning till den, som sammanbor med hustru eller har hemmavarande barn eller adoptivbarn under sexton år, förhöjes med familjetillägg, utgörande 1 krona 50 öre i alla sjukpenningklasser. Lägsta beloppet av hel sjukpenning (vid en årlig arbetsförtjänst understigande 1 785 kronor) utgör enligt förslaget utan familjetillägg 3 kronor 50 öre och med familjetillägg 5 kronor; högsta beloppet av hel sjukpenning (vid en årlig arbetsförtjänst å minst 6 885 kronor) utgör utan familjetillägg 14 kronor och med familjetillägg 15 kronor 50 öre. För minderåriga, åldringar och partiellt arbetsföra med låga arbetsinkomster skola gälla särskilda regler om sjukpenningens belopp.

Livränta till skadad med en invaliditetsgrad av minst 30 procent förhöjes för tiden från 18 till 67 års ålder enligt vissa normer. Högsta kompensationsgraden — vid helinvaliditet — utgör elva tolfte delar. Till helinvalid, som är i behov av särskild vård, skall vårdbidrag kunna utgå med högst 1 800 kronor om året. Reglerna för utbyte av livränta mot kapital ändras och nya bestämmelser införes om avdrag från livränta för pension som utgår till den skadade eller hans efterlevande. Vidare höjas ersättningarna vid dödsfall.

Slutligen föreslås vissa följdändringar i lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer.

Utskottet.

De i propositionen föreslagna ändringarna i olycksfallsförsäkringslagen innebära i vissa fall betydande förbättringar av grunderna för ersättningar

enligt lagen. Dessa förbättringar äro synnerligen önskvärda, och utskottet delar föredragande departementschefens uppfattning att förbättringarna böra genomföras utan avvaktan på socialvårdskommitténs fortsatta utredning.

Enligt förslaget skall den lägsta sjukpenningens belopp — här bortses från undantagsbestämmelserna i 6 § 2 mom. tredje stycket i förslaget till ändring i olycksfallsförsäkringslagen — uppgå till tre kronor 50 öre. Då enligt lagen om allmän sjukförsäkring sjukpenning från den obligatoriska försäkringen skall utgöra tre kronor 50 öre för sjukkasemedlemmar mellan 18 och 67 år, kan självfallet sjukpenning enligt olycksfallsförsäkringslagen icke fastställas till lägre belopp. I de lägsta sjukpenningklasserna kan sjukpenning med familjetillägg enligt de i propositionen föreslagna reglerna i vissa fall överstiga den förlorade arbetsinkomsten. Departementschefen har icke ansett det vara nödvändigt med några särbestämmelser till förhindrande av överkompensation i dylika fall. Utskottet finner ej skäl att i detta sammanhang föreslå några sådana särbestämmelser. Frågan om överkompensation bör emellertid ägnas särskild uppmärksamhet vid socialvårdskommitténs fortsatta utredning rörande revision av olycksfallsförsäkringslagstiftningen.

För närvarande gäller enligt 6 § första stycket olycksfallsförsäkringslagen, att ingen sjukpenning utgår, om sjukdomen ej varat mer än tre dagar utöver olycksfallsdagen, men att vid sjukskrivning under ytterligare en dag sjukpenning utgår från olycksfallsdagen. I propositionen föreslås, att denna karenstidsbestämmelse utformas så, att sjukpenning skall utgå från och med dagen efter olycksfallsdagen, om sjukdomen varat mer än två dagar efter olycksfallsdagen. I motionen II: 216 hemställs, att bestämmelsen om karenstid slopas och att alltså sjukpenning skall utgå från och med dagen efter olycksfallet. I motionerna I: 400 och II: 563 föreslås däremot, att den nuvarande karenregeln bibehålles. Utskottet finner i likhet med departementschefen, att en uppmjukning av den nuvarande bestämmelsen om karenstid är motiverad. Att helt slopa bestämmelser om karenstid torde dock icke vara tillrådligt. Den i propositionen föreslagna karenregeln är enligt utskottets mening väl avvägd. Utskottet avstyrker därför vad i motionerna I: 400, II: 563 och II: 216 föreslagits beträffande karenstid.

I propositionen föreslås vidare en uppmjukning av den nuvarande bestämmelsen angående utbyte av livränta eller del därav mot engångsbelopp. Utskottet har icke något att erinra häremot, men utskottet vill understryka vikten av att medgivande till utbyte endast lämnas i fall då säkerhet kan anses föreligga för att engångsbeloppet kommer till förnuftig användning.

För att hindra överförsäkring genom frivilliga komplementförsäkringar föreslås i motionen I: 399 ett tillägg till 124 § »allmänna försäkringslagen». Förslaget berör frågan om förhållandet mellan den obligatoriska olycksfallsförsäkringen och annan försäkring. Denna fråga har uppmärksamats i några av de remissyttranden, som avgivits över socialvårdskommitténs betänkande med förslag till vissa ändringar i olycksfallsförsäkringslagen. Försäkringsinspektionen har ifrågasatt om icke 1945 års försäkringsutredning borde erhålla uppdrag att närmare utreda frågan om begränsningsregler för de kompletterande försäkringarna. Svenska försäkringsbolags riksförbund har anfört, att de privata försäkringsbolagen vidtagit vissa åtgärder mot överförsäkring och att, därest kommitténs förslag genomfördes, det vore givet, att bolagen komme att anpassa sin verksamhet efter det nya läget och vidtaga åtgärder ägnade att förebygga eller motverka överförsäkring. Särskilda lagstiftningsåtgärder på detta område ansåge förbundet icke vara erforderliga. Missbruk av komplementförsäkringar bör enligt utskottets mening förhindras. I första hand bör detta kunna ske på annat sätt än genom lagstiftningsåtgärder. Utskottet avstyrker därför det i motionen I: 399 framlagda förslaget men förutsätter, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på frågan.

Enligt övergångsbestämmelserna till den i propositionen föreslagna lagen om ändring i olycksfallsförsäkringslagen skall — med två i detta sammanhang betydelselösa undantag — ersättningsanspråk i anledning av olycksfall, som inträffat före lagändringarnas ikraftträdande den 1 januari 1949, bedömas enligt äldre lag. I motionen II: 562 föreslås, att ändringarna i olycksfallsförsäkringslagen skola från och med den 1 januari 1949 tillämpas även beträffande olycksfall, som inträffat dessförinnan. Kostnaderna för olycksfallsförsäkringen bestridas av arbetsgivarna genom försäkringsavgifter. Det är därför icke möjligt att göra lagändringarna tillämpliga i fråga om vid lagändringarnas ikraftträdande redan inträffade olycksfall. Utskottet avstyrker motionen II: 562.

Ej heller i övrigt har utskottet funnit anledning till erinran mot de genom propositionen framlagda lagförslagen.

Om de föreslagna ändringarna i olycksfallsförsäkringslagen genomföras, komma ersättningar på grund av olycksfall, som inträffa efter lagändringarnas ikraftträdande, att utgå med väsentligt högre belopp än i jämförliga äldre fall. Sådana ojämnheter ha även inträffat tidigare. Beträffande frågan om att bereda kompensation åt livräntetagare, som till följd av tidigare maximeringsregler eller eljest oförmånligare ersättningsgrunder kommit i sämre ställning än de vid tillämpning av nu gällande eller föreslagna regler skolat intaga, får emellertid utskottet hänvisa till vad utskottet anfört i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 44.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen måtte antaga de genom förevarande proposition framlagda förslagen till

1) lag angående ändring i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete samt

2) lag angående ändring i lagen den 11 juni 1937 (nr 348) om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer;

B. att motionerna I: 400, II: 216, II: 562 och II: 563 måtte anses besvarade genom vad utskottet under A. hemställt; samt

C. att motionen I: 399 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 juni 1948.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling ha närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar Norman, Forslund, Wistrand, Löfvander, Björkman, Uhlén, Nerman och fru Flood;

från a n d r a kammaren: herrar Olovson i Västerås, Hagård, Hellbacken, Johnsson i Kastanjegården*, Carlsson i Bakeröd, Andersson i Eskilstuna, Lundberg och Andersson i Alfredshem.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

1) av herr *Hagård*;

2) beträffande utskottets hemställan under A. 1) av herrar *Wistrand*, *Löfvander*, *Björkman*, *Johnsson* i Kastanjegården och *Carlsson* i Bakeröd, som anförde:

Införandet av familjetillägg innebär en nyhet på olycksfallsförsäkringsområdet, vars följder icke synas oss tillfredsställande utredda. Särskilt

med hänsyn till att sjukpenningen är skattefri, kommer Kungl. Maj:ts förslag att i många fall medföra, att ersättning för olycksfall kommer att lämnas till belopp, som överstiga eller i varje fall icke avsevärt understiga den behållna arbetsförtjänsten. Inverkningarna av ett sådant förhållande på det produktiva livet kunna icke bli gynnsamma.

Förslaget om införande av familjetillägg har även avstyrkts av en rad institutioner, främst riks försäkringsanstalten, som icke funnit några övertygande skäl vara förebragta för att inom olycksfallsförsäkringen nu införa familjetillägg, men däremot funnit starka skäl tala mot förslaget härom.

Vad beträffar karenstiden är den föreslagna sänkningen från tre till två dagar ägnad att till men för produktionen medföra en ökad frånvarofrekvens vid lättare olycksfall. Behovet att motverka en sådan bör enligt vår uppfattning föranleda övervägande av införande i olycksfallslagen av samma karenstidsbestämmelser som gälla inom sjukförsäkringsområdet.

Med behandlingen av dessa betydelsefulla frågor bör, enligt vår mening, kunna anstå till dess socialvårdskommittén hunnit slutföra den åt kommittén uppdragna översynen av olycksfallsförsäkringslagen. De kunna därvid ägnas en mera djupgående prövning än vad som hittills kommit dem till del och vars frånvaro återspeglas i remissinstansernas ofta starkt kritiska ställningstagande.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i övrigt hava vi trots vissa betänkligheter icke några sådana anmärkningar, som skulle föranleda ett annat ståndpunktstagande till detsamma än utskottsmajoritetens.

Vi föreslå alltså,

att riksdagen — med förklaring att det genom propositionen framlagda förslaget till lag angående ändring i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete icke kunnat i oförändrat skick antagas — måtte för sin del antaga nämnda förslag med den ändringen att 6 § 2 mom. erhåller följande lydelse:

6 §.

2 mom. Har olycksfallet medfört sjukdom, som varat mer än tre dagar efter dagen för olycksfallet, utgives från och med dagen efter sistnämnda dag *sjukpenning* så länge sjukdomen förorsakar förlust av arbetsförmågan eller nedsättning av denna med minst en fjärdedel. Vid förlust av arbetsförmågan utgives för varje dag hel sjukpenning, bestämd i förhållande till den skadades årliga arbetsförtjänst på sätt nedan angives, och vid nedsättning av arbetsförmågan sjukpenning med det lägre belopp för dag som svarar mot graden av nedsättningen.

Hel sjukpenning skall, där ej annat följer av vad i tredje stycket stadgas, utgå med belopp som framgår av följande tabell:

Den årliga arbetsförtjänsten uppgår		Sjukpenningens belopp	
till (kronor)	men ej till (kronor)	kronor	öre
—	1 785	3	50
1 785	2 040	4	—
2 040	2 295	4	50
2 295	2 805	5	—
2 805	3 315	6	—
3 315	3 825	7	—
3 825	4 335	8	—
4 335	4 845	9	—
4 845	5 355	10	—
5 355	5 865	11	—
5 865	6 375	12	—
6 375	6 885	13	—
6 885	—	14	—

Uppgår den skadades årliga arbetsförtjänst ej till ettusensexhundra kronor, skall beloppet av hel sjukpenning för tiden till och med den månad, varunder den skadade fyller aderton år, och för tiden från och med månaden näst efter den, varunder han fyllt sextiosju år, nedsättas till tre kronor, om den skadades årliga arbetsförtjänst uppgår till minst ettusentvåhundra kronor, och till två kronor, om den årliga arbetsförtjänsten understiger ettusentvåhundra kronor. Lag samma vare beträffande sjukpenning för annan tid än nyss nämnts, såvida den skadades arbetsförmåga vid olycksfallet var höggradigt nedsatt i följd av lyte, kronisk sjukdom eller annan varaktig omständighet.